

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

קובץ
שלשלת האור

שער
עשירי

היכל
שלישי

מ א מ ר

תורה צוה לנו משה — תקס"ח

•

מכ"ק אדמו"ר הזקן
הרב רבי שניאור זלמן מליאדי
(בעל התניא והשו"ע)
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

יוצא לאור בפעם הראשונה מכת"י

על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושש לבריאה

שנת הקהל

מאה וחמישים שנה להסתלקות הילולא של כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק"

פתח דבר

לקראת ימי חה"ש זמן מתן תורתנו הבעל"ט, הננו מו"ל מאמר ד"ה „תורה
צוה לנו משה" מאת כ"ק אדמו"ר הזקן.

מאמר זה נאמר בשנת תקס"ח, ונכתב בשעתו ע"י כ"ק אדמו"ר האמצעי.
המאמר נדפס כאן לראשונה מצילום ביכל גוכי"ק אדמו"ר האמצעי שנתגלה
לאחרונה.

בשולי העמודים הוספנו ציונים ומ"מ, ובסוף הקונטרס – פאקסימיליא.

*

הקונטרס נערך על ידי הרה"ת ר' אלי' שי' מטוסוב והרה"ת ר' גבריאל שי'
שפירא.

מערכת „אוצר החסידים"

יום ו' עש"ק פ' אמוה, י"ג אייר
יא"צ הו"יח וכו' ישראל ארי' ליב — אחיו של כ"ק אדמו"ר זי"ע
ה'תשנ"י, שנת הקהל
מאה וחמשים שנה להסתלקות היולא של כ"ק אדמו"ר ה"צמח צדק"
ברוקלין, נ.י.

MAAMAR
TORAH TZIVAH LANU MOSHE —5568

Copyright © 2016
by

Kehot Publication Society
770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com

Order Department:
291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213
(718) 778-0226 / FAX (718) 778-4148
www.kehot.com

All rights reserved.

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

Printed in the United States of America

תורה צוה: לנו משה מורשה קהלת יעקב, ואמרו: רז"ל א"ת מורשה אלא מאורסה וכו', הנה יש להבין לכאורה דבכאן אמרו דהתורה נקראת כלה מאורסה וכנ"ל נק' חתן ובזמן מ"ת דכתיב ב' ביום חתונתו כו' נק' התורה חתן וכנ"ל נק' כלה כו', וגם להבין ענין בחי' האירוסין מה היא למעלה בתורה שנקראת מאורסה כמו באירוסין למטה שהחתן מקדש את הכלה בטבעת קידושין שהענין הוא להמשיך לה עי"ז מבחי' אור מקיף שע"ז מורה עיגול הטבעת כנודע.

ולהבין כל זה הנה יש להקדים שרש ענין ב' תורות תשב"כ ותשב"ע^פ, דהנה בתשב"כ נא' בכל פ' וידבר' ה' אל משה, שמשה הוא בחי' מקבל מהוי' כו', ובתשב"ע^פ נק' משה בבחי' משפיע כמ"ש תורה צויה לנו משה כאילו משה צויה מעצמו כו', והלא משם הוי' נמשך אל משה כל דיבור, אך הענין הוא דדוקא תשב"כ נמשך משם הוי' אל משה אבל מתשב"כ לתשב"ע^פ נמשך ע"י משה לבדו ולכך אמר תורה צוה לנו משה כו', כי הנה הטעם שנק' תורה שבעל פה להיותה מבחי' המל', דתורה^ה שבע"פ מלכות קרינו לה והיינו מבחי' הדיבור העליון כמ"ש דברי מלך שלטון כו'.

וביאור הדברים הנה כנ"ל הם עצמם הממשיכי' לבחי' תורה שבע"פ מבחי' הדיבור העליון דהיינו דברי^ה זו הלכה שהוא דבר המלך ע"י בחי' קבלת מלכו' שמים שיש בכאור"א מישאל כמ"ש שום^י תשים עליך מלך, ולהיות כנ"ל אין מלך

(5) שהחתן מקדש את הכלה בטבעת קידושין: ראה שו"ע אה"ע ר"ס כ"ז. ס"א, ס"ב. ונ"כ שם.

(6) שע"ז מורה עיגול הטבעת כנודע: ראה סידור עם דא"ח (דרושי חתונה) קלא, ג. קלח, ד. וראה גם מאמרי אדהאמ"צ דרושי חתונה ח"ב ע' תרג. אוה"ת תצא ע' תרכז. סה"מ תרנ"ז ע' קעא.

(7) וידבר ה' אל משה: וארא ו, ב. ועוד.

(8) דתורה שבע"פ מלכות קרינו לה: תקו"ז בהקדמה (ז, א).

(9) דבר מלך שלטון: קהלת ח, ד.

(10) דבר ה' זו הלכה: שבת קלח, ב.

(11) שום תשים עליך מלך: פ' שופטים יז, טו.

(12) כי אין מלך בלא עם: בחיי וישב לה, ל.

כד הקמח ע' ר"ה (ב). עמק המלך שער שעשועי המלך רפ"א. תניא שעוהיחז"א פ"ז.

(1) תורה צוה: נאמר ע"י כ"ק אדמו"ר הזקן בשנת תקס"ח, ונרשם בשעתו בגוכי"ק אדמו"ר האמצעי [מוסקבא 3397 קמ, א]. והוא נוא' מלקו"ת דברים צג, ד ואילך (שם הנחת המהרי"ל אחיו של אדה"ז, בתוספות הגהות מאת כ"ק אדמו"ר הצ"צ).
ביאורים על המאמר נדפסו: בלקו"ת שם צה, א ואילך. אוה"ת ברכה כרך ד' ע' א'תתמה ואילך. כרך ו' ע' ב'תקנג ואילך.

[בגוכי"ק מופיע המאמר בכותרת: „בעזרה" שמח"ת", וראה עוד על תאריך אמירת המאמר ב„רשימת הכתבי"ד" שבסו"ס לקו"ת שם, וב„כרם חבי"ד" חוברת ד' ח"ב ע' 396].

(2) תורה צוה לנו משה: ברכה לג, ד.

(3) ואמר רז"ל . . מאורסה: פסחים מט, ב.

ועוד. וראה כנ"ל בארוכה בהגהת אדמו"ר

הצ"צ בלקו"ת ברכה שם.
(4) ביום חתונתו: שה"ש ג, יא. תענית כו, ב.

בלא עם כך אין בחי' מלכו' שמים מתפשטת בלא כני' שמקבלי' עליהם עול מ"ש בבחי' ביטול לדבר ה' זו הלכה ששונים בפה, וז"ש דב"ר מל"ך כו' והיינו מתניתן¹³ מלכתא כו', וע"כ תשב"ע פ' אינה אלא פירוש לתשב"כ לפרש ולבאר דבר המצוה הכתובה בתשב"כ איך יוכשר ואיך לא יוכשר והיינו עיקר הענין דתשב"ע פ', כי הנה תשב"כ אין בה רק אותיות פשוטים ולא מובן מהם תוכן ענין המעשה כלל בכל מצוה כמו וקשרתם¹⁴ לאות כו' שלא מובן איך לעשו' תפילין, ואמנם הנה יש ס'¹⁵ ריבוא פרושים לתשב"כ על כל אות ואות שבה (כמו ר"ע¹⁶ שהי' דורש על כל קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות כו'), ולהיות כי כל אות שבה יש בה ד' מדרגות, טעמי' נקודו' תגין אותיו', הרי יש ד"פ ס"ר כו' ומפני שגוף אותיו' דתשב"כ נעלם ונגנז בהן כל הפרושי' ההם, ע"כ ציור תמונתם באה בדקדוקים גדולי', ואם ישונה אפי' קוץ א' פסול מפני שהם רומזים לריבוא רבבו' עניני' כו', וזהו שאמרו בזוהר¹⁷ דבטנת"א דתשב"כ תלויים כמה ריבוא רבבו' עלמין סתימין דלא אתגליין כו' מהן בתגין' מהן בטעמ"י כו', וכל מקראי התניך בכלל זה ונקראי' כ"ד ספרים דאורייתא כנודע.

וְזִשׁ ברבקה ותרד¹⁸ העינה ותמלא כדה ותעל, כדה היינו כ"ד ספרי' דאוריית' וכמ"ש¹⁹ בר"מ, והענין הוא עד"מ הכד הקטן ששואבין בו המים מן הנהר או הים הגדול, שערך מים שבכד זה שנשאבו המה מעט מזעיר מאד לגבי הים יותר מחלק א' מריבוא רבבו' אלפי' כו', כך ערך גם המשכת אור חכמה עילא' הנגנו בטנת"א דתשב"כ כנ"ל לגבי עצמו' בחי' ים החכמה העליונה של עצמו' המאציל ב"ה שנק' חכים²⁰ ולא בחכמה ידיעא כו' וכמ"ש לתבונתו²¹ אין חקר והיינו כמארזל²² נובלות חכמ' של מעלה תורה' בחי' נובלות' בלבד והיינו כמשל הכד מים ששואבין מים כך נשאבה ונמשכה בחי' הארה בעלמא מים החכמה עילא' בכ"ד ספרים כו', וזהו ותמלא כד"ה ותעל בבחי' כ"ד כד בלבד כו' וד"ל, ומה שכתב עוד ותורד כדה²³ על שכמ"ה כו' הנה בא לפרש עוד ירידת המדרגה בזה, כי הנה עד"מ השכם באדם הוא ככתפיים שהן בבחי' אחוריים מפני שאין בהן הארת השכל כ"כ כמו בפנים כו', וכך בחי' אור ח"ע הנמשך בצמצום כ"ד ספרי' הנ"ל הנה ירד עוד ונתלבש בבחי'

(18) ותרד העינה ותמלא כדה: חיי"ש כד, טז.
 (19) וכמ"ש בר"מ: ראה תקו"ז בהקדמה (יד, א) שם תיקון כא (מו, ב). ובהמ"מ במאמרי אדהאמ"צ דברים ח"א ע' רכו.
 (20) חכים ולא בחכמה ידיעא: תקו"ז בהקדמה (יז, ב).
 (21) לתבונתו אין חקר: ע"פ ישעי' מ, כח. וראה במ"מ במאמרי אדהאמ"צ בראשית ע' קלא.
 (22) כמארזל נובלות חכמ': ב"ר פי"ז, ה. פמ"ד, יז.
 (23) ותורד דה על שכמ"ה: ראה חיי"ש כד, טו. יח.

(13) מתניתן מלכתא: ביצה כח, ב. כתובות סא, ב. וראה הערת כ"ק אדמו"ר ז"ע באוה"ת שמות ע' יב.
 (14) וקשרתם לאות: ואתחנן ו, ח.
 (15) ס' ריבוא פרושים לתשב"כ: ראה שער הגלגולים הקדמה יז. שער רה"ק (קח, ב). לקוטי מהרח"ו שבסוף שער מרז"ל (פז, ב). ובכ"מ.
 (16) ר"ע שהי' דורש על כל קוץ: מנחות כט, ב.
 (17) בזוהר דבטנת"א דתשב"כ תלויים: ראה זהר חדש שה"ש עג, ב (ונצוצי זהר שם). וראה בסגנון אחר בלקו"ת ברכה שם צד, א.

תורה צוה לנו משה – תקס"ח

ה

העלם אחר העלם והוא בבחי' אותיו' ותגין שהן הנה בחי' צמצומי' והעלמו' כמארוז"ל²⁴ שהתורה ניתנה באש שחורה ע"ג אש לבנה שנא' מימינו²⁵ אש דת למו כו', כי האותיו' מגבילי' ומעלימי' האור בתוכן כדוגמת הכלי המגבלת המים בתוכה כו', וז"ש כד"ה על שכמ"ה בבחי' אחורי"ם להעלים באותיו' דתשב"כ ואח"כ נמשך מתשב"כ לתשבוע"פ, וזהו שאמר אח"כ ותרד²⁶ על ידה ותשקה"ו שהוא בחי' תשבוע"פ כנ"ל שמקבלת מתשב"כ כו' וד"ל.

ובכל זה יובן ג"כ פי' המשך הפסוק ה' מסיני בא וזרח משעיר למו כו' ואתא מרבבת קדש מימינו אש דת למו, דהנה לכאורה אין לזה הבנה מ"ש וזרח משעיר דוקא, וגם מ"ש ואתא בלשון תרגום ולא אמר ובא בלה"ק, וגם סמיכו' המאמרים זה לזה ובמה שסיים דבריו ואמר מימינו אש דת כו' ולמה א"ש ד"ת בתיבה א' כו'. אך הנה כל זה יובן בהקדים עוד ענין אחד, דהנה הגם שהתורה נמשלה למים שבכד כנ"ל הרי נמשלה ג"כ לבחי' אש כמ"ש הלא²⁷ דברי כא"ש כו' וכמ"ש וכל²⁸ העם רואי' הקולות והלפידים כו', והיינו כמארוז"ל שהתורה ניתנה גם באש כו' כנ"ל, והענין הוא כי התורה ניתנה מן השמי"ם כידוע ופי' שמי"ם²⁹ א"ש ומי"ם מעורבי' יחד כנודע כי ניתנה בבחי' חסדי' וגבורו' מעורבי' יחד, וע"ד המאמר גליף³⁰ ברוחא וכביש באשא.

וביאור זה המאמר הנה אנו רואים שבטבע האש לכווץ כל דבר כמו שהמים טבעו להפשט כל דבר, כי בחי' ההתפשטו' הוא מבחי' החסדי' והיינו כמו המים³¹ שירדין מגבוה לנמוך וטבע האש לכווץ ולעשו' העדר ההתפשטו' דוקא להיותו מבחי' הגבורו' וע"כ האש עולה מלמטה למעלה כו', וגם הנה המים נכווצים מן האש ונגלדים כגלד כידוע, וזהו ביאור המאמר דגליף ברוחא כי הרוח ממוצע בין האש והמים ומעורב משניהם יחד והוא כמו הבל הפה כידוע, וגליפת האותיו' שיצאו חוצה הוא ע"י הרוח דוקא, אך כדי שיהיו נחקקים היטב וניכרים בצמצום מציאותם והתהוותם הוא דוקא ע"י האש להיותו מכווץ ומצמצם כנ"ל, וזהו דגליף ברוחא וכבי"ש באשא דוקא בשביל התהוו' אותיו' לכווץ ולצמצם כי האש מכווץ גם המים ואז דוקא ניכרין אותיו' מחולקים, משא"כ בלתי האש הי' הכל בבחי' התפשטות אחת בלתי היכר אותיו' כו', וכך יובן בבחי' המשכת אור חכמ' עילא' בכ"ד הנ"ל שנשאב, שכדי שיבא לבחי' אותיו' בתשב"כ בטנת"א הוצרך להיות תחלה בבחי' אש

27 הלא דברי כא"ש: ע"פ ירמי' כג, כט. ברכות כב, א.

28 וכל העם רואי' הקולות: יתרו כ, טו.

29 שמי"ם א"ש ומי"ם: חגיגה יב, א.

30 גליף ברוחא וכביש באשא: ע"פ זח"ג רצה, ב [שם הל' „כביש באשא גליד ברוחא"].

וראה לקוית' שם צד, ב שמציין לעוד מקומות. 31 המים שירדין מגבוה: תענית ז, א.

24 כמארוז"ל שהתורה ניתנה באש שחורה: ירושלמי שקלים פ"ו סה"א. נתחומא ר"פ בראשית. זח"ב קלב, א. רש"י ברכה לג, ב. ושה"ש ה, טז (ד"ה שחורות).

25 מימינו אש דת למו: ברכה לג, ב ואילך.

26 ותרד [כדה] על ידה ותשקה"ו: חיי"ש כד, יח.

לכווץ בחי' מי החסדי' המתפשטי' מח"ע וכמאמר הנ"ל כביש באשא כו' ואז דוקא נחקקו ונגלפו כל אותיו' דתשב"כ, ולהיות כי הרי עיקר הענין הוא בחי' המשכה וחסד מחכמ' עילא' וכמ"ש ותמלא כד"ה כו' דהיינו המים אבל נמשכו המי"ם בשיתוף אש ג"כ ולכך נק' שמ"ם אש ומי"ם כו' ומטעם התהוו' אותיו' כנ"ל וד"ל.

וזהו וזרח משעי"ר למו כו' פי' שע"ר לשון שערות כמו עשוי³² אחי איש שעיר וע"כ נקרא עשו שעיר כידוע, והיו"ד ניתוסף בשעיר היינו שער יו"ד, כי הנה עד"מ הידוע בענין השערות שהן רק בחי' דבר נפרד מעצם האדם כי בהחתך השער לא יכאב לו, אך מ"מ יש קצת יניקה בחלל השערה שנמשך בה חיות קצת מן המוח אבל אין לו ערך לעצם המוחין כלל ונקי³³ בחי' מותרי מוחין בלבד, כי מהות המוחין עצמם נבדל בערך ממהו' מוח זה הנמשך בחלל השערה כו', וכך עד"מ בחי' המשכת ח"ע מים החכמה בכד הנשאב כנ"ל, הנה הוא בא ונמשך באותיו' התורה שנמשלי' לבחי' אחורי' וחיצוני' כנ"ל בפי' שכמ"ה כו', והיינו ג"כ דכמו בחי' שערות שהן רק הארה חיצוני' מעצם המוחין, כך נמשך הארה בעלמא בבחי' שער' בלבד מעצם חכמה של מעלה באותיות טנת"א כו', וזהו פי' שע"ר שעי"ר יו"ד, היו"ד היינו בחי' הארת ח"ע שהיו"ד³⁴ בחכמ"ה כנודע אך נמשך בבחי' מותרו' ונובלות והיינו בבחי' שער' בלבד, וזהו שע"ר יוד וכנ"ל דנובלות חש"מ תור"ה, וזהו וזרח משעי"ר למו שתחלת אור שפע ח"ע בתורה הוא בא משעי"ר בבחי' שער' בלבד ואח"כ ואתא מרבבו' קדש פי³⁵ ואתא היינו בבחי' אחוריים דחכמה דהתרגום הוא בחי' אחורי' של לה"ק כנודע ופירוש ואתא היינו ג"כ בחי' אותיו' כי כבר מתלבש האור דח"ע ובא באותיו' שהן טנת"א דתשב"כ כנ"ל (ופי' מרבבו' קד"ש כי ריבוא רבבו' בחי' קד"ש דחכמ"ה יש בהעלם בבחי' חש"מ, כי ידוע דהאלפי' בא"א והרבבו' בע"י ואבא³⁶ יונק ממזל הח' והוא מזל ונוצ"ר והיינו משעי"ר שהן לאלפי"ם אאלפך³⁷ חכמ"ה, אבל הרבבו' י' פעמים אל"ף בפנימי' הכת"ר כי החלק העשירי בלבד נשפע בשעי"ר יו"ד הנ"ל), ואח"כ מימינו א"ש דת למו פי' כל זה שזרח משעי"ר כו' ואתא מרבבו' קדש היינו כדי להיות א"ש ד"ת בחי' תשב"כ בא"ש ומי"ם כנ"ל ולכך תיבה אחת לא"ש וד"ת כי בחי' ד"ת היינו בחי' תורה שבע"פ שכלולה בתשב"כ בקוץ ותגין וטעמי' שבה כנ"ל וגם להיות כי אש ומים שהן חו"ג כמו דגליף ברוחא וכביש באשא הכל עדיין ביחוד במקור הראשון שמשם נובע אור ח"ע לתשב"כ ע"כ תיבה א' לא"ש וד"ת בכתוב ולא בקרי, וז"ש מימינו אש, מימינו פי' מבחי' מקור חסד עליון שנק' רב חסד דביה אחיד אבא כו' ואבא יסד ברתא שהוא בחי' הדיבור בתורה שבע"פ מל'

(35) פי' ואתא . . . אחורי' של לה"ק כנודע: ראה לקו"ת ר"פ ברכה. סה"מ תקס"ח ח"א ע' תקכו.
(36) ואבא יונק ממזל הח': ראה זח"ג רצב, א. ובכ"מ.
(37) אאלפך חכמ"ה: ע"פ איוב לג, לג.

(32) עשו אחי איש שעיר . . . שער יו"ד: תולדות כו, יא. וראה לקו"ת להאריז"ל ר"פ תולדות.
(33) ונק' בחי' מותרי מוחין: ראה לקוטי אמרים להה"מ (קה"ת) סקל"ט. ובהנסמן במאמרי אדהאמ"צ ויקרא ח"ב ע' תשעה.
(34) שהיו"ד בחכמ"ה כנודע: ראה זח"ג יז, א.

קרינו לה כנ"ל והוא הנק' ד"ת שנמשכה מתשב"כ ולכך בקרי דוקא תיבת ד"ת מובדל"ת בפ"ע וד"ל.

ולהבין זה בתוס' ביאור הנה כתיב ונתנו³⁸ בני אהרן אש אל המזבח כו' דמצוה³⁹ להביא אש מן ההדיוט אע"פ שהאש יורדת מן השמים כו', וביאור הענין הנה ידוע דהתפלה⁴⁰ במקום קרבן תיקנו וכמו שבקרבנו' מצוה להביא אש מן ההדיוט כו' כך בתפלה היינו בחי' רשפי אש שלהבת אהבה שנולדה מן ההתבוננו' בק"ש באחד כו' להיו' בכלי' לבבך להפוך לנפש הבהמיו' ברשפי אש התשוקה הזאת כדמיון אש המזבח שהיה שורף הבהמה הגשמית כו', ואח"כ היה יורד אש של מעלה כו' וגם בחי' מים בחי' חסד שהוא ע"י אהרן כהנא רבא, וזהו ונתנו בני' אהרן א"ש על המזבח, בני אהרן דוקא, וכך הוא בנפש האדם שע"י רשפי אש באתדל"ת מעורר בחי' אש של מעלה בצירוף בחי' מים דהיינו אהבה רבה כו' כדמיון בחי' הנ"ל במאמר דגליף ברוחא כביש באשא אש ומים יחד כו' להיו' בחי' אותיו' ובני אהרן נתנו אש של מטה ובחי' אהרן הכהן היינו כמארז"ל מיכאל⁴² כהנא רבא מקריב נשמו' של צדיקי' ע"ג המזבח כו', ופי' מזבח לשון זבח היינו שזובח את יצרו להיו' בכל לבבך בשני' ע"י צריך כו', ויש מזבח הפנימי בפנימי' הלב ומזבח החיצון בחיצוניו' כו' והיינו מ"ש מימינו' אש דת למו כמו שע"י בחי' אהרן⁴¹ הכהן איש החסד דלעילא נמשך בחי' אש כו' כך מבחי' ימינו' העליון נמשך א"ש ד"ת למו שהוא בחי' אותיו' כנ"ל, והיינו ע"י כל ז' ימי הסוכו' שנמשכו בחי' מקיפי' ממקור החסדים העליונים כמ"ש וימינו' תחבקני' ימינו' דוקא עד"מ הידוע כאשר יחבק איש לחבירו בזרועו הימנית שמחבקו באחורי הכתפיים שלו בלתי יוכל לנטות ממנו לצד אחר כו', כך בחי' הארו' המקיפי' בז' ימי הסוכו' מחבקים לבני' בלתי יוכלו לנטות לבבם כו' כאב המחבק לבנו כו' ואח"כ נמשך אש ד"ת למו בשמיני' עצרת וש"ת, וזהו מימינו' אש דת מימינו' דוקא וד"ל.

והנה אמרו⁴⁶ ז"ל ע"פ רוב שלום בנייך א"ת בנייך אלא בונייך כו', דהנה כתיב בנים⁴⁷ אתם לה' כו' וכן בני⁴⁸ בכורי ישראל משום דישאל⁴⁹ עלה במחשבה קודם הבריאה וכמארז"ל במו⁵⁰ נמלך בנשמתן של צדיקים כו', ומאחר שנק' בן

תניא רפ"ג. ובכ"מ.

45) וימינו' תחבקני': שה"ש ב, ו.

46) אמרו ז"ל ע"פ רוב שלום בנייך: ישעי'

נד, יג. ברכות סד, א. שבת קיד, א.

47) בניס אתם לה': פ' ראה יד, א.

48) בני בכורי ישראל: שמות ז, כב.

49) דישאל עלה במחשבה: ב"ר פ"א, ד.

50) במי נמלך בנשמתן של צדיקים: ב"ר

פ"ח, ז. רות רבה פ"ב, ג. ובכ"מ.

38) ונתנו בני אהרן: ויקרא א, ז.

39) דמצוה להביא אש מן ההדיוט: יומא

כא, ב. ובכ"מ.

40) דהתפלה במקום קרבן: ברכות כו, א"ב.

41) בכל לבבך: ואתחנן ו, ה.

42) מיכאל כהנא רבא מקריב נשמו': ראה

זח"א פ, סע"א. ובהמ"מ במאמרי אדהאמ"צ

בראשית ע' נו.

43) בשני יצריך: ברכות נד, א.

44) אהרן הכהן איש החסד: זח"ג קמה, ב.

וברא⁵¹ כרעא דאבוה הוא כנודע ה"ז כדמיון הרגל שמוליך גם למוחין שבראש אל המקום שחפץ אם לירד למטה מוליך ומוריד גם הראש עמו ואם לעלות למעלה עולה ברגלו וממילא יעלה גם הראש כו', כי גידי המוחין יש ברגל כו' ומתאחדין יחד כו' וא"כ יובן מזה גם בבחי' שרש נשמו' ישראל אחר שנקראו בנים כנ"ל הרי בהם תלו' ירידת אורו' ומוחין העליוני' שבראש למטה כמ"ש קורא⁵² הדורו' מרא"ש דהיינו בחי' מחשבה דא"ק וכיוצא או בחי' העלא' האור למעלה הכל תלו' בישראל משום שהן כמו בחי' רגל כרעא דאבוה כנ"ל בבחי' הביטול לגבי הראש להיותו מתאחד עמו כנ"ל, וע"כ לישראל דוקא יש ביטול' הרצוין מכל וכל ולא לאוה"ע וכמ"ש מי⁵³ לי בשמים כו' וגם בישראל⁵⁴ עושין רצונו' של מקום שממשיכי' רצונו' למטה עד"מ הנ"ל בהליכת הרגל למעלה או למטה וד"ל, וא"כ יובן ג"כ בשרש התורה שהם דוקא הממשיכי' אותה, וזהו א"ת בניי"ך אלא בונייך דלפי שהם בניי"ך בבחי' ביטול רצון ע"כ הם בבחי' בוניי"ך לבנות בחי' המשכת המוחין שבראש למטה שהוא בחי' המשכת⁵⁵ אור א"ס בחכמה שבתשב"כ ותשב"פ עד"מ שהרגל מוליך ומוריד לראש כנ"ל, משא"כ בחי' עבד שאינו בחי' בן לא יוכל להמשיך כי העבד הוא בחי' נפרד לעצמו אלא שמבטל א"ע, אבל בחי' בן א"צ לבטל א"ע אלא ממילא הוא בטל מצד עוצם היחוד שמתאחד עם הראש כנ"ל דברא כרעא דאבוה כו' וד"ל.

וזהו שלש⁵⁶ פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' כו' ונקראו ג' רגלים מטעם שעולין ברגל כידוע, והענין הוא כי כתיב בנים אתם כו' וברא כרעא דאבוה ע"כ בעלית הרגל יש עליי' לראש ממילא, והיינו כמו שהכלה תלך אל החתן שתעלה למקום והיכל החתן כו', כך כנ"י עולין במחשבה עילא' כשהן עולי רגל בג' מועדים כמו פסח כו', ולכך נקראו עולי' רג"ל דוקא, וזהו שרש ענין יראה כל זכורך כו' ועיקר ענין עולת ראייה וכמו שאמרו כשם⁵⁷ שבא לראות כו' וד"ל.

אך הנה יש להבין מה שאנו אומרי' בכל מועד ורגל והשיאנו⁵⁸ ה' אלקינו את ברכת מועדיך כו' כאשר רצית ואמרת כו', דהנה כל הנ"ל הוא רק בחי' אירוסין ולא בחי' נישואין, כמו האירוסין שמקדש החתן לכלה בטבעת ואו' לה הרי את מקודשת לי דהיינו שמעלה ומגביה בטבעת זה להכלה שתוכל להיות אח"כ ביחוד וזיוג ממש, וה"ז עליי' לכלה לגבי החתן, וזהו פי' מקודשת לי כו' וה"ז כדמיון עליי' הרגל שמעלה לראש ואח"כ ממשיך לראש כו' (משא"כ ענין הריקו"ד לפני הכלה בחופה

55) המשכת אור א"ס בחכמה: ראה תניא פי"ח. פל"ה (בהג"ה). ובכ"מ.

56) שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך: משפטים כג, יז. תשא לד, כג.

57) כשם שבא לראות: חגיגה ב, א.

58) והשיאנו ה' אלקינו: תפילת העמידה

דשלש רגלים.

51) וברא כרעא דאבוה: ראה עירובין תודה מקמי יבמות ג, א. רשי' כתובות צב, א ד"ה כבעל. ע"ח שערי פרקי הצלם (שכ"ד) פי"ד (בשם רז"ל). ובכ"מ.

52) קורא הדורו' מרא"ש: ישעי' מא, ד.

53) מי לי בשמים: תהלים עג, כה.

54) בישראל עושין רצונו' של מקום: ראה ברכות לה, ב. ובכ"מ.

כמ"ש בסמוך) והיינו ענין מ"ת דכתיב ב' ביום חתונתו כו' בחי' אירוסין (דאבא יסד ברתא שהוא בחי' תשבע"פ והביאה אל החתן שהוא בחי' תשב"כ דהיינו שהראש נמשך אל הרגל והרגל עולה אל הראש כו' וכמ"ש ה"ם⁵⁹ בחכמה יסד ארץ כו') אבל בחי' נישואין הוא בחי' החופה שהחתן והכלה שניהם עומדים שם בהשוואה א' תחת החופה להיותו בחי' אור מקיף החופף על שניהם יחד בהשוואה אחת כו' ולא ענין עליו הכלה אל החתן בלבד כי בחי' החופה גבוה משניהם יחד, והענין הוא כי כדי שיוכל להיות יחוד חתן וכלה להוליד כו' מוכרח שיעלו לשניהם יחד במקום הנעלה משניהם והוא כמו בחי' אור המקיף כו' שמקיף וסובב לראש ורגל בהשוואה א' ממש, ולגביו לא שייך לומר ענין עליו הרגל לגבי הראש או ירדת הראש כו' אחר שהראש והרגל שוין לגביו כו'.

וכמ"כ יובן למשכיל למעלה בבחי' סובב כללי הנק' סתימו⁶⁰ דכל סתימין שנא' בו ומתחת⁶¹ זרועות עולם שמקיף לכללו' כל ההשתלשלו' בהשווא' אח' לבחי' הראש עם בחי' הרגל כו' הוא בחי' חופ"ה למעלה ובג' מועדים מתעלי' כנ"י לבחי' מקיף זה והיינו כמו יחוד חתן וכלה בהשווא' א' כו', וזהו פ' והשיאנו ה' אלקינו כו' פ' בחי' נישואין בבחי' המקיף הכללי והוא ענין התנשאות הרגל והראש בהשווא' א' כו', וא"כ פ' והשיאנו סובל ב' עניני', א' לשון הגבהה והתנשאו' והב' לשון נישואין ושניהם ענין אחד ולכך אומרי' והשיאנו' לשון רבים כי מתנשאים החתן והכלה שניהם בהשוואה א' מטעם הנ"ל, וזהו עיקר ענין המועדי' והרגלים וד"ל, ונקראו ג' רגלים מפני שיש בכנ"י ציור ג' קוין חח"נ כו' והיינו תורה ועבודה וגמ"ח, עבודה הוא בחי' קרבנו' קו השמאל מבחי' הגבורו', וגמ"ח בקו הימין ותורה היא בבחי' קו האמצעי שעולה ומבריח מן הקצה לקצה כו' והוא בחי' חג הסוכו' וע"כ אז זמן שמחתנו דוקא עדי' מלך ב"ו שאין התגלותו בבחי' השוואה א' להיות לכל בהארת פנים גם לקטני הערך רק בזמן שמחתו שאז מביאה אותו מן העולם לגילוי כידוע שהשמחה מביאה מן העולם לגילוי ואזי הכל שוין כו', ולמעלה ג"כ הכל מתעלי' בחג הסוכו'.

וזהו הטעם שהכל⁶² חייבין בראי' כו' מאחר שהרגל וראש שוין כו', וזהו עיקר ההפרש בין עול"י רג"ל לבחי' הרגל והמועד עצמו שאו' בו והשיאנו' כנ"ל כהפרש שבין אירוסין לנישואין (ומטעם זה מרקדין לפני הכלה בחופה דוקא מפני שהריקוד הוא בחי' דילוג והגבהת הרגל והראש למעלה כא' משא"כ ההילוך בהדרגה, והיינו ג"כ ענין הריקוד בהקפות דשמ"ע וש"ת עם הס"ת מפני שהיתה נק' מאורס"ה ובשמ"ע וש"ת היא בבחי' חופה ונישואין כמש"ת בסמוך וד"ל).

וזהו תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב, פ' כי תשבע"פ מל' קרינן לה כנ"ל היא בחי' הכלה, וזהו תורה צוה לנו משה מורשה א"ת מורשה אלא מאורס"ה

59) ה' בחכמה יסד ארץ: משלי ג, יט.

60) סתימו דכל סתימין: ראה זח"א ב, א.

61) ומתחת זרועות עולם: ברכה לג, כז.

62) שהכל חייבין בראי': חגיגה שם.

בבחי' אירוסין בלבד כנ"ל, והנה כמו שבכללו' נ"י יש הפרש בין אירוסין לנישואין בחופה והיינו באמרינו והשיאנו ה' אלקינו בחי' נישואין וזהו כאשר רצית ואמרת כו' פי' רצית בבחי' תחלת המחשבה והרצון כי נעוץ⁶³ סופן בתחלתן וסוף⁶⁴ מעשה עלה במחשבה תחלה דהיינו למעלה גם מבחי' ח"ע שנק' חכים כו' ששם רגל וראש שוין והוא בחי' סתימו דכל סתימין הנ"ל והיינו כאשר רצית בתחלה ואח"כ אמרת בחכמה ואבא יסד ברתא בבחי' הדיבור כו', כמ"כ יש הפרש בין בחי' אירוסין לנישואין בתורה, דהנה כל השנה נק' התורה מאורס"ה בבחי' אירוסין (וגם נק' הלכות כמ"ש הליכות⁶⁵ עולם לו הליכות⁶⁶ אלי כו') אבל בז' ימי הסוכו' נמשכו בחי' המקיפי' לתורה ומתייחדי' בחי' תשב"כ ותשבוע"פ בהשווא' א' בבחי' המקיף הזה ע"ד הנ"ל בחתן וכלה שמעלין ומגביהי' אותם לבחי' המקיף כו', והיינו מפני בחי' השמחה שהיא גילויי העולם כנ"ל, והנה עד"מ כמו שעושיין ז' ימי משתה לחתן וכלה לשמחם ואח"כ זמן היחוד והזוג שלהם כך ז' ימי הסוכו' בחי' ז' ימי שמחה שבחופה ונישואין הנ"ל שהוא בחי' מקיף כו', ואח"כ בשמיני עצרת זמן בחי' היחוד והזוג כמ"ש⁶⁷ בספרי הקבלה, והיינו הטעם שאו' מוריד⁶⁸ הגשם בשמ"ע דוקא, כי עד"מ הגשמי' הן בחי' פשע גשמית להוליד ולהצמיח בארץ כמ"ש והרוה⁶⁹ את הארץ והולידה והצמיחה כו' כן דברי אשר יצא מפי כו' היינו בחי' תשב"כ שממשיך שפע לתורה ושבוע"פ בשמ"ע דוקא, וזהו תורה צוה לנו משה דוקא וד"ל.

מורשה קהלת יעקב, פי' מורשה ענין ירושה כי הנה ב' מדרגו' יש, ישראל⁷⁰ ויעקב והיינו בחי' בן ובחי' עבד, בחי' בן כרעא דאבוה כנ"ל הוא בחי' ישראל שעלה במחשבה, אבל בחי' יעקב⁷¹ י' עק"ב בחי' עקביים הוא בחי' עבד שמבטל א"ע כנ"ל, והנה לבחי' ישראל נמשך הארת המקיף הנ"ל וגם בחי' היחוד ממש דתשב"כ ותשבוע"פ מצד היותו קשור במחשבה עילא, אבל לבחי' יעק"ב אין זה בא רק בדרך ירושה כמו דמיון הירושה שאדם יורש שלא יגע בה כלל ואין בכחו להרויח כ"כ רק שנפלה לו בירושה כך לקהלת יעק"ב נק' מורשה⁷² בבחי' ירושה בלבד משום דבשמ"ע וש"ת מתגלה אור א"ס לכל בהשווא' א' לבנים ועבדים בלתי הפרש בין ראש לרגל בין יעק"ב י' עק"ב לישראל⁷³ ל"י רא"ש כו' וד"ל, ואמנם הנה

דרושים לשמ"ע צב, ד.

69) והרוה את הארץ: ישעי' נה, י.

70) ישראל ויעקב והיינו בחי' בן ובחי' עבד: ראה ג"כ לקוית בלק עג, א. דרושים לר"ה נה, ד. ובכ"מ.

71) יעקב י' עק"ב: ע"ח שער סדר אבי"ע (ש"ג) פ"ב.

72) לישראל ל"י רא"ש: שער הפוסקים להאריז"ל וישלח לב, כט. לקוית שלח מה, ב ואילך. דרמ"צ טו, ב – בשם הזוהר.

63) נעוץ סופן בתחלתן: ספר יצירה פ"א מ"ז.

64) וסוף מעשה עלה במחשבה תחלה: ע"פ פיוט לכה דודי.

65) הליכות עולם לו: חבקוק ג, ו.

66) הליכות אלי: תהלים סח, כה.

67) כמ"ש בספרי הקבלה: ראה פע"ח שער הלוב שכ"ט, פי"ח. לקוית דרושים לשמ"ע פח, ד. והמ"מ במאמרי אדהאמ"צ דברים ח"ד ע' א'שנה ואילך.

68) מוריד הגשם בשמ"ע: ראה לקוית

לעילוי נשמת

הרבנית רבת פעלים אשה יראת ה'

מרת **צבי' מרים** ע"ה

גורארי'

בת הרה"ג הרה"ת **יצחק הכהן** ע"ה

שלוחה של כ"ק אדמו"ר זי"ע קרוב לשלשים ושש שנה

עסקה במילוי שליחות במרץ ובמס"נ

ובמיוחד במבצע חינוך וטהרת המשפחה

ורבים השיבה מעון

נפטרה ביום ד' פי אמור, י"ב אייר, ה'תשס"ו

ת. נ. צ. ב. ה.

נדפס על ידי ולזכות משפחתה שליט"א